

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **N. Ch.**, ev. č. X
st. přísl. X
v ČR pobytem X
adresa pro doručování: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 24. 6. 2021, č. j. X

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhala zrušení rozhodnutí ze dne 24. 6. 2021, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o zamítnutí její žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žaloba

2. Žalobkyně namítala, že rozhodnutím žalovaného byla zkrácen na svých právech, neboť žalovaný nesprávně vyhodnotil její žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou. V případě žalobkyně Gruzii za bezpečnou zemi původu považovat nelze.
3. Žalobkyně uvedla relevantní skutečnosti svědčící o tom, že v zemi původu mohla čelit pronásledování v důsledku uplatňování svých politických práv a nebezpečí vážné újmy. Pravděpodobně čelila výhrůžkám a nátlaku ze strany zástupců vládní strany Gruzínský sen. Přítel resp. manžel žalobkyně byl nucen volit vládní stranu Gruzínský sen a oběma jim bylo vyhrožováno. Politickému nátlaku její manžel čelil, neboť pracoval jako voják. Touto skutečností se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nezabýval, a proto považuje žalobkyně rozhodnutí za nezákonné.
4. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nepracuje prakticky s žádnými informacemi o zemi původu. Jediným podkladem pro vydání rozhodnutí je hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z listopadu 2020, přičemž žalovaný odkazuje pouze na zcela obecné informace, které nijak nesouvisí s důvody její žádosti o mezinárodní ochranu. Navíc tato zpráva byla vypracována pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí a nikoliv pro účely individuálního posouzení.
5. Žalobkyně dále uvedla, že svou část důkazního břemene unesla, neboť poskytla žalovanému věrohodnou výpověď. Žalovaný její výpověď pak nijak nezpochybňuje. Žalobkyně v průběhu řízení uvedla skutečnosti, které mohou být relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. V odůvodnění rozhodnutí chybí skutkové závěry v tom směru, zda se jí mohlo dostat efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů.

III. Vyjádření žalovaného

6. Dle vyjádření žalovaného ČR považuje Gruzii za bezpečnou zemi původu a žalobkyně se mohla se svými potížemi obrátit na státní orgány v zemi původu. Žalovaný pak považuje napadené rozhodnutí za přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobkyně uplatnila v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
8. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
9. Napadené rozhodnutí je založeno na uplatnění § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu, podle nichž se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za

bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

10. Východiska citovaného § 16 odst. 2 zákona o azylu spočívají na pojmu „bezpečná země původu“ vymezeném v § 2 odst. 1 písm. k) téhož zákona. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se za bezpečnou zemi původu považuje stát, jehož je cizinec státním občanem, (1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, (2) který jeho občané neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, (3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a (4) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
11. Obecně se za „bezpečnou zemi původu“ považuje takový stát, jenž dodržuje mezinárodní závazky a v souladu s nimi nepodrobuje své občany takovému zacházení, jež by mohlo být v jiných státech považováno za relevantní pro udělení azylu. Evropská praxe pak presumuje, že občany pocházejících z bezpečných zemí původu nelze bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu – specifickým prvkem uvedené praxe je tedy nezkoumání důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, ale toliko posouzení, zda daná země podmínky definice „bezpečné země původu“ splňuje. Na druhou stranu však není vyloučeno, aby v azylovém řízení konkrétní osoba prokázala opak, tedy že v jejím případě ze strany domovského státu k porušování mezinárodních azylových zásad dochází.
12. Podle § 2 bodu 7 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, Česká republika považuje Gruzii za bezpečnou zemi původu, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.
13. Žalovaný byl proto v přezkoumávané věci pro závěr o zamítnutí žádosti žalobkyně s ohledem na její zjevnou nedůvodnost povinen dle § 16 odst. 2 zákona o azylu v zásadě toliko prokázat, že Gruzii lze považovat za bezpečnou zemi původu. Vzhledem k tomu, že však prováděcí vyhláška k zákonu uvedenou zemi výslovně zmiňuje ve svém § 2 bodu 7., byla jeho procesní situace o to jednodušší, že nemusel zkoumat naplnění jednotlivých znaků vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ale mohl rovnou přistoupit ke konstatování splnění podmínek bezpečnosti Gruzie, jako země původu. Žalovaný však přesto nad rámec své činnosti provedl i důkaz aktuální zprávou Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z listopadu 2020 a z ní ověřil, že situace v zemi žalobkyně nedoznala změn, jež by mohly svědčit o zhoršení situace jejích občanů ve vztahu k azylovému právu. Tím své povinnosti týkající se řádného zjištění skutkového stavu splnil, neboť žalobkyně není osobou, jež by pocházela z Abcházie nebo Jižní Osetie v Gruzii. Žalobkyně totiž pobývala ve vesnici Š., v okrese S., což je v regionu K., a je pod kontrolou centrální vlády. K námitce žalobkyně ohledně aktuálnosti podkladů rozhodnutí lze uvést, že žalovaný vycházel z relativně aktuálních podkladů, neboť rozhodnutí bylo vydáno dne

24. 6. 2021, přičemž zpráva o zemi původu byla z listopadu 2020. K její námitce lze obecně odkázat i na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č.j. 45 Az 21/2016-55 (publikováno pod č. 3714/2018 Sb. NSS) podle něhož zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat pouze na základě faktu od datu vydání takové zprávy. Zastaralá je pak taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím využitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila. To se v posuzovaném případě nestalo a žalobkyně to ani netvrdila.

14. Jedinou otázkou tedy je, zda žalobkyně prokázala, že v jejím případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Soud v této souvislosti předně odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32), z níž vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Z obsahu žádosti a pohovoru je zřejmé, že důvodem její žádosti o mezinárodní ochranu je obava z možného vyhrožování ze strany soukromých osob, které ji i jejímu manželovi (příteli) vyhrožovaly, že pokud je nebudou volit, tak je budou považovat za vlastizrádce a nebudou mít v Gruzii klid. Její přítel je voják, tak po něm chtěly, aby udělal, co požadují. Dle žalobkyně se jedná o politiky, politickou stranu s číslem 41, jde o politickou stranu Ivaneschvili. Žalobkyně neví, zda jsou členy parlamentu a jakou mají moc. Žalobkyně se se žádostí o pomoc na státní orgány neobrátila. Nejprve odešli do Polska, ale i tam je tyto osoby našly a vyhrožovaly jim. V případě návratu do země původu se obává toho, že by je zabily. Její manžel byl členem nacionální politické strany. Žalobkyně členkou žádné strany nebyla. Žalobkyně žádné potíže se státními orgány v zemi původu neměla.
15. Žalobkyní tvrzený důvod její žádosti o azyl tedy spočívá v tom, že jí bylo vyhrožováno ze strany jednotlivých politiků, ale jednalo se o soukromé osoby. Žalobkyně v Gruzii neměla žádné problémy se státními orgány. V posuzované věci je zároveň nesporné, že žalobkyně se dosud žádného zastání ze strany státních orgánů nedomáhala. Žalobkyně měla v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ní veden pohovor a byla poučena o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí.
16. Soud tedy neshledal, že by z informací sdělených žalobkyní v rámci správního řízení plynuly jakékoli objektivní důvody, pro něž by se mohl domnívat, že jí gruzínské státní orgány v jejím případě odmítnou pomoc poskytnout, a pro něž by tedy nebylo možné Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Obavám z takového postupu státních orgánů nenasvědčují ani aktuální zprávy hodnotící situaci v Gruzii obstarané žalovaným. Napadené rozhodnutí tak bylo vydáno na

základě náležitě zjištěného stavu věci a žalovaný řádně odůvodnil svůj závěr, proč je žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany zjevně nedůvodná [§ 16 odst. 2 zákona o azylu].

17. Nad rámec výše uvedeného soud doplňuje, že obavy žalobkyně spadají pod hledání ochrany před útoky soukromých osob. Touto otázkou se již Nejvyšší správní soud mnohokrát ve své judikatuře zabýval. Již v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, publ. pod č. 169/2004 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že obavy žadatele o azyl před vyhrožováním ze strany soukromé osoby nepředstavují bez dalšího důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny. V rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 - 53, Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.“* V případě tzv. bezpečných zemí původu, v daném případě Gruzie, je na žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby prokázal, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze, k čemuž v dané věci nedošlo.
18. Soud k věci závěrem uvádí, že NSS soustavně judikuje, že je to právě žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je povinen prokázat, že pro něj není země původu bezpečná (rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Žalobkyně pochází z části Gruzie, která je považována za bezpečnou zemi původu. Bylo proto jejím úkolem přesvědčit žalovaného, že je její příběh mimořádný a odůvodňuje věcné posouzení žádosti – tedy že ji hrozí větší riziko vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. To se však žalobkyni nepodařilo. Žalobkyně tvrdila, že jí nebezpečí hrozí jen od soukromých osob (vyhrožování). Vyhrožování ze strany soukromé osoby však nemůže samo o sobě vést k udělení azylu, tím spíše v situaci, kdy politický a právní systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů (rozsudek NSS ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004 - 48). V Gruzii přitom jsou reálně zajištěny mechanismy účinné ochrany například u policie či jiného státního orgánu (viz zprávu o zemi původu a například usnesení NSS ze dne 30. 8. 2018, čj. 9 Azs 226/2018 - 27, bod 53, nebo rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2021, čj. 9 Azs 17/2021 - 46, body 26 a 27). Žalobkyně se tak může domáhat ochrany přímo v Gruzii, což neučinila.
19. S ohledem na výše uvedené rovněž nelze dospět k závěru, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a nashromážděných informací.

V. Závěr a náklady řízení

20. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

21. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. ledna 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce